

Klaipėdos
universitetas

Sveikatos
mokslų fakultetas

Klaipėdos
universitetas

30
metų

**XXI-OJI NACIONALINĖ MOKSLINĖ
KONFERENCIJA
„Į SVEIKĄ GYVENSENĄ IR SKAIDRIĄ BŪTĮ
VYDŪNO KELIU“**

Konferencijos pranešimų medžiaga

Klaipėda, 2021

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės
Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB)

Mokslinis komitetas:

Pirmininkas: prof. dr. Artūras Razbadauskas,
Klaipėdos universiteto rektorius

Nariai:

prof. habil. dr. Algimantas Kirkutis
prof. dr. Elvyra Acienė
prof. habil. dr. Ingrida Baranauskienė
prof. dr. (hp) Leta Dromantienė
prof. dr. Arvydas Martinkėnas
prof. dr. Daiva Mockevičienė
prof. dr. Sigutė Norkienė
doc. dr. Aelita Skarbaliene
prof. habil.(hp) dr. Dalia Marija Stančienė
prof. dr. Asta Šarkauskienė
doc. dr. Marija Truš

Organizacinis komitetas:

Pirmininkė: Goda Sakalauskaitė

Nariai:

prof. dr. Birutė Anužienė
Dainius Aponkus
Erika Butkutė
lekt. dr. Sigita Derkintienė
lekt. Rita Gikariene
Juozas Ivanauskas
doc. dr. Asta Kiaunytė
lekt. Viktorija Lukminaitė
lekt. Jurgita Raišutienė
Tatjana Žuravlioiva

Leidinio sudarytoja:

prof. dr. Birutė Anužienė

© Klaipėdos universitetas, 2021

ISBN 978-609-481-100-5

SLAUGOS STUDENTŲ ŽINIOS APIE VAISTŲ ADMINISTRAVIMĄ IR SUVOKIMO APIE PACIENTŲ SAUGĄ SAŠAJOS

Indrė Šidlauskienė, doc. dr. Indrė Brasaitė - Abromė
Klaipėdos universitetas, Sveikatos mokslų fakultetas, Slaugos katedra

Pagal Lietuvos medicinos normą MN 28:2019 viena iš bendrosios praktikos slaugytojų kompetencijų yra žinoti vaistinių preparatų farmakokinetikos ir farmakodinamikos pagrindus, vaistinių preparatų laikymo ir vartojimo būdus. Bendrosios praktikos slaugytojos net 40 proc. savo darbo laiko skiria vaistų administravimui. Vaistų administravimo procesas yra ne tik labai sudėtingas, bet ir reikalaujantis slaugytojo kompetencijos, žinių apie vaisto veikimo mechanizmą, poveikį žmogaus organizmui, vartojimo būdus, indikacijas, kontraindikacijas, teisingą dozės apskaičiavimą ir tinkamą medikamentų paruošimą naudojimui. Slaugytojus ruošiančiose įstaigose ir įstaigose aptarnaujančiose pacientus (*ligoninė, stomatologijos kabinetas, vaistinė*) žinių apie pacientų saugą suteikimas yra labai ribotas.

Tikslas – išanalizuoti mokslinę literatūrą ir nustatyti slaugos studentų žinių apie vaistų administravimą ir suvokimo apie pacientų saugą sąsajas.

Metodika. Atlikta literatūros šaltinių apžvalga, analizuoti 2014-2019 m. moksliniai straipsniai.

Rezultatai. Pacientų saugos užtikrinimas yra pagrindinis sveikatos priežiūros sistemos tikslas kuris vertinamas nustatant sveikatos priežiūros kokybę. Dideles pajamas gaunančiuose šalyse kas dešimtas pacientas patiria žalą gydymosi stacionare metu. Žala dažniausiai gali būti padaryta dėl daugybės nepageidaujamų reiškinių, (netinkama vaistų dozė ar infuzija, neaiški instrukcija, vaistinio preparato identifikavimo klaidos, pavargęs personalas ir pan.), beveik 50 proc. visų klaidų galima išvengti. Išanalizavus literatūrą galima įvardinti pagrindines žala pacientų sveikatai sukeliančių vaistų administravimo ir kitų medicininių procedūrų atlikimą įtakojančius veiksnius, tai: bendravimo problemos, žinių ir informacijos apie medikamentus trūkumas, su pacientais susijusios problemos (nepasitikėjimas, nenoras bendrauti ir bendradarbiauti ir pan.), informacijos sklaidos problemos, personalo trūkumas ir didelis darbo krūvis, techninės klaidos ir netinkama sveikatos politika.

Išvados. Klaidas sveikatos priežiūros sistemoje lemia ne tik nepakankama profesinė kvalifikacija, bet ir naudojami medikamentai, procedūros, komunikacijos problemos. Dauguma bendrosios praktikos studentų pripažįsta, kad jiems trūksta žinių susijusių su vaistų administravimo procesu, taip pat, kad jaučia didžiulį stresą atlikdami įvairias intervencijas ar administruojant vaistus, studentai pažymi, kad jiems trūksta palaikymo iš kartu dirbančių slaugytojų. Bendrosios praktikos studentų mokymo procese skiriama per mažai dėmesio pacientų saugai, todėl norint užkirsti kelią sveikatos priežiūros sistemos problemoms, reikia daugiau dėmesio skirti vaistų vartojimo metodams, vartojimo instrukcijoms ir požiūriui į saugą formuoti.

Reikšmingi žodžiai: bendrosios praktikos slaugos studentai, pacientų sauga, vaistų administravimas.

Literatūra:

- Betts, K. J. 2016. Bachelors of Science in Nursing Students and a Qualitative Analysis of Their Medication Administration Experiences. *Journal of Education and Practice*, 7 (27), p. 76–81.
- Härkänen, M., Ahonen, J., Kervinen, M., Turunen, H., & Vehviläinen, J. K. 2015. The factors associated with medication errors in adult medical and surgical inpatients: a direct observation approach with medication record reviews. *Scandinavian Journal of Caring Sciences*, 29 (2), p. 297-306.
- Marvanova, M., & Henkel, P.J. 2018. Collaborating on medication errors in nursing. *Clinical Teacher*, 15(2), p. 163-168.